

Espanjan Aurinkorannikon vuoristokaupunki Ronda hurmaa maisemillaan, historiallaan ja ennen kaikkea rakkaudentäyteisellä tunnelmallaan.

Romantiikkaa rotkon reunalla

Teksti **Hertta-Mari Kaukonen** Kuvat **Sampo Korhonen**

Luonnontilainen maisemapaiikka kerää luokseen roppakaupalla rakastavaisia, kuten Estrella Gonzálezin ja Juan Salvador Lonesan.

Maisemapaikan huvimajasta on tunnelmallista tiliraililla tilkkutäkkipeltoja ja vuoristomaisemia.

Tarujen mukaan linnanheidot heittivät tältä sillalta sulhasensa sormuksen alas yli satametriseen rotkoon.

Maurikuninkaan talon puutarha on mukava levähdyspaikka, sillä terassi tarjoaa myös kylmiä virvokkeita.

Mahtavat maisemat

1 Malagan maakunnan pikkukaupunki Ronda on maisemiltaan Euroopan vaikuttavimpia kaupunkeja. Ronda sijaitsee kallioiden rajaamalla ylätasangolla, ja aivan kaupungin keskiosaa halkoo erittäin jyrkkärinteinen, 150 metriä syvä rotko El Tajo. Jyrkänten reunoilta avautuu upea näkymä rotkon pohjalla olevaan jokeen ja rotkon takaisille tilkkutäkkipelloille. Rotkon eteläpuolella sijaitsee maurien 1000-luvulla rakentama vanhakaupunki kapeine kujineen.

Romanttinen kävelyreitti seuraa jyrkänten reunaa, joten sitä on helppo kulkea eksymättä. Lyhyen reitin

varrella sijaitsevat kaikki päänähtävyydet: näköalapaikat, huvimajat, puutarhat ja ravintolat. Niinpä Rondaan ehtii tutustua päivässä.

Aloitin reitin Don Miguel -jyrkäneravintolasta, josta avautuvat sydäntä vihlaisevat vuoristomaisemat. Sianliha on alueen perinneruokaa, joten otan possunkylkeä omenakastikkeella. Tarjoilija suositteli listalta myös rondalaista lautasta, johon kuuluu ranskalaisia, munakasta, paprikaa ja mausteista makkaraa.

Vaikka makuelämykset eivät ole kovin eksoottisia, ravintolassa kannattaa silti nauttia myös jälkiruoka. Tavanomaiset perusmaut unohtuvat ilmapiiirin ollessa muuten täysin kohdallaan.

Rondan vanha puoli pitää sisällään vuosituhantisen historian eri kerroksia.

Sianlihasta taiotaan Rondassa esteettisiä suupaloja. Kannattaa etsiä ravintola hiukan kauempaa jyrkänteestä, jos etsit aitoja paikallismakuja.

Rotkoa kiertää viehättävä kävelyreitti muurin katveessa.

Seuraavaksi pysähdyn maurikuninkaan talon La Casa del Rey Moron geometrisesti muotoiltuun puutarhaan, jossa patsaat, suihkukaivot ja kultakala-altaat hurmaavat. Siellä kasvaa niin palmuja, oliivipuita, kaktuksia, appelsiinipuita kuin kaiken kirjavia kukkiakin.

Linnan sisältä pääsee kallioluolaan hakattuja portaita pitkin rotkon pohjalle. Tämä luolasto turvasi kaupungin vedensaannin, kun kaupunkia piirrettiin. Kannattaa varoa, ettei kävele liian pitkälle alaspäin, sillä takaisinkin on kivuttava.

Romanttisen puiston laidalla on kyltti "Suudelmapaikka". Estottomat turistit eivät kehoituksia tarvitse, vaan moiskauttavat pusuja spontaanisti toisilleen muutenkin.

Viehättävän puutarhan keskellä on aurinkoinen näköalaterassi, josta saa kylmää olutta ja vähvää kahvia. Näkö-

www.seura.fi

Romanttisen puiston laidalla on kyltti "Suudelmapaikka". Estottomat turistit eivät kehoituksia tarvitse.

aloja kannattaa pysähtyä ihailemaan toviksi, sillä maasto on niin vaativala, että pysähdystauot ovat välttämättömiä.

Rotkon juureen joen rantaan johtaa jyrkkä – loputtoman pitkältä tuntuva – osittain huonokuntoinen mukulakivitie. Alas asti kannattaa mennä vain, jos on fyysisesti hyvässä kunnossa, sillä takaisin ylös johtava tie ei ole yhtään parempikuntoinen.

Lähes vastaavat maisemat näkee myös ylhäältä mukavasti terassituo-

lilla istuen. Rotkon alapuolella kimaltelee turkoosi lampi. Toinen joen rannan nähtävyys on mauriajan kylpylä, jonka historiallinen holvikatto on säilynyt ihmeen kauppalla ehjänä.

Tarujen historia

2 Reitin varrella on opaskylttejä, joista voi lukea Rondan romanttisesta historiasta. Rondan kaupunki oli pitkään eristyksessä, joka eli ylväessä yksinäisyydessä vaikeakulkuisuutensa takia. Ensimmäinen syvän rotkon ylittävä silta rakennettiin vasta 1700-luvulla. Paratiisimaisemia sai-

Rondasta on saanut alkunsa härkätaisteluperinne.

vat ihailla pitkään vain yläluokkaiset matkajat ja taiteilijat, jotka kertoivat näkemästään näytelmissään, romaaneissaan ja matkakirjoissaan.

Vuoristoisen Rondan ikimuistettavin kuvaaja on romaanikirjailija Ernest Hemingway, johon härkätaisteluareenat ja alueen romantiikka tekivät suuren vaikutuksen. Näihin maisemiin sijoittuu hänen sisällissotaromaaninsa *Kenelle kellot soivat*, jossa kansallismieliset miehet heitettiin El Tajo-rotkoon.

Rondan rotko on saanut myös romanttisia tulkintoja. Kansantarujen mukaan linnanheidot koettelivat sulhasiaan viskaamalla sormuksen rotkon pohjalla virtaavaan veteen. Jos sulho haki sormuksen erittäin syvän

ja jyrkän rotkon pohjalta vaivojaan säästelemättä, hän sai mielitietyksensä käden. Näin sulhanen oli osoittanut rakastavansa neitoaan itseään enemmän, joten hän oli avioliiton arvoinen.

Paikan päällä sillalta rotkoa katsoessa tajuan, että entisajan tarujen linnanheidot vaativat todellisia sankaritekoja rakkailta ritareiltaan. Rotko on niin vaikeakulkuinen, että sen vaahtoava Guadalevín-joki on vaatinut pakostikin paljon kuolonuhreja.

Rondasta on saanut alkunsa härkätaisteluperinne, joka syntyi vuonna 1572 perustetussa kuninkaallisessa ratsastusakatemiassa. Keskustan entisellä härkätaisteluareenalla sijaitsevasta Infosta voi ostaa lippuja perinteisiin härkätaisteluihin.

Jo kirjailija Ernest Hemingway (1899–1961) löysi aikanaan Rondan romantiikan.

Kävelykierros kannattaa aloittaa Rondan vanhan härkätaisteluaukion luota, josta löytyy myös turisti-info.

Rondan satumainen vuoristomaisema lumoa.

Romanttinen tunnelma

3 Jatkan matkaani pienelle takorautakaiteiselle näköalapaikalle, jossa katumuusikko soittaa tunnelmallista harpumpusiikkia rakastavaisille.

Takorauta edustaa perinteistä rondalaista tyyliä. Pieniä sepän taidonnäytteitä on myynnissä turisteille persoonallisiksi matkamuistoiksi. Mukaan voi ostaa esimerkiksi takorautaisia naulakoita, koriste-esineitä, koruja ja patsaita.

Kaiteen lemmenlukkko pysäyttää katseeni: rakkaus näkyy Rondassa joka paikassa! Pariskunnat haluavat erityisesti täällä rakkauden kaupungissa kaivertaa nimensä metallilukkoon viestittääkseen, että heidän tunteensa ovat ikuisia.

Seuraan ihmisvirtaa rotkoa alaspäin ja pääsen isolle näköalatasanteelle. Tämä on yksi Rondan suosituimmista nähtävyyksistä. Varsinkin espanjalaiset pariskunnat tulevat näköalapaikalle nauttimaan piknikevääntään ja poksauttamaan kuohuviinipullonsa – sekä tietenkin kuhertelemaan.

Satun vierailemaan Rondassa ystävänpäivänä, jolloin iso näköalapaikka kuhisi kaikenikäisiä pariskuntia. Yksi

pari suutelee, toinen kävelee käsikäin, kolmas kiipeää puun oksaan istumaan sylkkäin. Joku mies pitää käsiään rakkaansa olalla kävellessään tämän perässä kapealla polulla.

Tunnelma on käsin kosketeltavan romanttinen. Ilma on yhä usvaisempi, mikä lisää aistikkautta.

Sevillalaiset Estrella González ja Juan Salvador Lonesa ovat tulleet Rondaan viettämään ystävänpäivälomaa. He asettuvat korkeiden kirkkaiden katveeseen. Juan tarttuu morsiantaan kasvoista molemmin käsin, hieroo kasvojaan yhteen rakkaansa kasvojen kanssa ja suutelee intiimisti ja pitkään. Suudelma päättyy nenien hellään yhteen hieromiseen. Koko syleilyn ajan rakastavaisen katse pysyy toisessa. He eivät tarvitse sanoja kertoakseen olevansa umpirakastuneita.

Rakastavaisia pariskuntia saapuu kaiken aikaa lisää näköalapaikalle, sillä auringonlaskun aikaan näköalapaikan tunnelma on täydellinen.

Kun helakan punainen aurinko laskee rakastavaisen takana, hetki on kuin romanttisesta elokuvasta.

Tämä kaupunki on koettava uudelleen! ■

Rondan pikkukahviolet ylittävät pirtellä jäätelöannoksillaan.

Rondan maasto on hankalakuulainen, sillä portaat ovat jyrkkiä ja mutkittavat pikkutiet mukulakivisiä. Muuri jatkuu pitkälle vanhaan kaupunkiin asti.

NÄIN SINNE MENNÄÄN

HELINGISTÄ Malagaan pääsee suorilla lennoilla. Monet matkanjärjestäjät tekevät päiväretkiä Rondaan, jonne pääsee myös paikallisbussilla tai vuokra-autolla noin tunnissa.

PAIKALLISHINNAT

Iso olut 2,50 e.
Päivän pasta 11 e.
Vesi 1,20 e.

MUISTA

- Rondassa puhutaan melko vähän englantia. Suuri osa opastekyhteistekin on vain espanjaksi, mutta kysyvä löytää kyllä perille.
- Liikuntarajoitteisten on hyvä huomioda, että Rondan kapeat kujat, mukulakivikadut ja jyrkät mäet voivat tuottaa hankaluuksia. Mukaan kannattaa ottaa hyvät kävelykengät tai lenkkarit.
- Rondasta löytyy viinin maistatuspaikkoja nautiskelijoille.